

На основу чл. 16. и 17. Закона о Предшколском васпитању и образовању („Сл.гласник РС“ бр. 18/2010, 101/2017 и 10/2019) чл. 58. и чл.119. став 1. тачка 2) Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 и 10/19 - даље: Закон), Управни одбор је на седници одржаној дана 27.03.2019. године донео

**ПРЕДШКОЛКСКИ ПРОГРАМ  
ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ  
„ПОЛЕТАРАЦ“ АЛИБУНАР**

## 1. Уводне напомене

*Предшколским програмом установе „Полетарац,, Алибунар, утврђују се циљеви, врсте, обим и облици трајања васпитно-образовног рада.*

*Предшколски програм наше установе у складу је са Законом о основама система образовања и васпитања, Законом о предшколском васпитању и образовању, Правилником о општим основама предшколског програма, Развојним планом Установе и анализи и процени ефеката програмских активности реализованих у протеклом периоду, специфичностима локалне заједнице, потреба и очекивања породица, могућности предшколске установе.*

*Општи циљ васпитно-образовног рада предшколске установе је стварање повољне средине у којој ће дете стицати искуства, откривати себе и своју околину, мењати је сходно својим могућностима, осмишљавати је на њему својствен начин. Поштовање развојних могућности деце налажу да се дете постави у центар васпитно-образовног рада, у којем је оно активан чинилац у сопственом развоју. Предложени програмски садржаји схватају се као променљиви, које ће се мењати зависно од средине, састава васпитне групе, узраста деце и других специфичности у организацији рада установе. Битно начело васпитно-образовног рада је поштовање дечије игре, која је праћена позитивним емоцијама, радује дете, доноси му задовољство, омогућава спонтано стваралачко изражавање и стицање сигурности. Игра омогућује сталну интеракцију са спољашњим светом, пружа му могућност избора да се изрази на свој начин, развија сарадњу, где је дете активни учесник при чему је радознало и коме се стварају услови да му је забавно, изражава своја осећања и запажања, активно решава проблеме.*

*У планирању васпитно-образовног рада ослањамо се и на акредитоване програме стручног усавршавања које су похађале медицинске сестре, васпитачи и стручни сарадници. У зависности од потреба, интересовања и циљева који су постављени у свакој установи и групи, облици стручног усавршавања се одабирају тако да се систематски обухватају целовите области.*

*Ове школске године, на основу слободног стручног опредељивања васпитача, базираног на претходним искуствима у раду, афинитетима и процењеним могућностима реализују активности које су усаглашене са програмском оријентацијом модела Б.*

Основна смерница организације педагошког рада у нашој установи у овој програмској години јесте општи циљ предшколског васпитања и образовања, настојање да дете препозна себе, овлада собом, сазнаје свет око себе делујући на њега, развија односе са другима стицањем искуство о њима.

x

## 2. Нешто о нама

И ове године, васпитно-образовни рад установе, организоваће се у десет насељених места наше општине. То значи да ће бити обухваћено цело подручје општине, јер се васпитно-образовни рад реализује у десет објеката исте установе. Од ових десет објеката у којима се изводи рад са предшколском децом, три објекта су наменски изграђена. То су објекти у Алибунару, Владимировцу и Банатском Карловцу.

### Алибунар

Објект наменски грађен да буде предшколска установа, има приземље и спрат, седам радних соба, фискултурну салу, трпезарију, кухињу са потребним простором и опрему, котларницу за централно грејање. Све радне собе, за васпитно-образовни рад, опремљене су одговарајућим наменским инвентаром који је прилагошен за јаслени, обданишни и припремно предшколски узраст. Ове године уписано је 102 деце, у 6 васпитних група од 1 до 7 година. Капацитет објекта је 156 деце.

### Владимировац

И овај објект је наменски грађен, у власништву предшколске установе, по намени и функцији као и Алибунар. Објект има приземље и спрат, четири радне собе, фискултурну салу, трпезарију, кухињу са потребним простором и опремом. Због недостатка простора а потребе због броја деце, фискултурна сала претворена је у радну собу. Све радне собе опремљене су одговарајућим инвентаром који је у добром стању. Двориште опремљено справама за игру. Ове радне године уписано је 109 деце, у 5 васпитних група од 1 до 7 година. Капацитет објекта је 110 деце.

### *Банатски Карловац*

*Објекат наменски изграђен да буде предшколска установа, власништво установе. Објекат је приземни, монтажни тип, изграђен пре 40 година. Објекат садржи 7 радних соба, фискултурну салу, трпезарију, кухињу са потребним простором и опремом. Због недостатка простора а потребе због уписаног броја деце, фискултурна сала претворена је у радну собу.*

*Ове радне године уписано је 192 деце у 8 васпитних група узраста од 1 до 7 година. Капацитет објекта је 180 деце.*

### *Остала одељења*

*Одељења у Добрици, Новом Козјаку, Иланци, Селеушу, Јаношику, Локвама, Николинцима раде у саставу основних школа. Одељења користе сопствене радне собе, а остале просторије заједно са школама. У овим одељењима још увек је потребна додатна опрема и средства да би у потпуности одговарала намени за полудневни боравак деце.*

### 3. Дечији вртић и његово окружење

Општина Алибунар се налази у југоисточном делу АП Војводине и припада Јужном Банату. Оно што даје посебан значај Општини Алибунар јесте раскрсница путева Јужног Баната, као и близина главног града. Такође из Алибунара се стиже у сва места општине у којима постоје вртићи предшколске установе "Полетарац" са седиштем у Алибунару. Алибунар има дугу традицију рада са децом предшколског узраста. Оно што битно одређује општину Алибунар јесте и чињеница да на њеној територији живи велики број различитих националности. Ту су присутни богатство језика културе и обичаја који се брижљиво негују и чувају а узајамни односи засновани су на прихватању уважавању и толеранцији.

Све наведено и још тога занимљивог и корисног чини ову средину у којој одрастају деца. Везе са окружењем најпре остварују у оквирима које одређује породица да би се поласком детета у вртић оно укључило у процес којима се те везе проширују и аље обogaћују. Ми у предшколској установи се трудимо да све расположиве ресурсе у окружењу у највећој мери користимо како би смо код деце изградиле осећање припадности свом окружењу и да оно припада њима.

#### Објекти за децу

Преглед наменски грађених објеката по врстама, броју, капацитету (број места за рад у једној смени) и адреси:

Редни број	Назив објекта	Број	Капацитет	
			Број група	Број деце
1.	Алибунар	1	6	156
2.	Банатски Карловац	2	8	180
3.	Владимировац	3	5	90
Укупно		3	19	426

*Преглед других (прилагођених) простора за рад:*

<i>Редни број</i>	<i>Назив простора</i>	<i>Број</i>	<i>Капацитет</i>
1.	<i>Добрица</i>	<i>1</i>	<i>24</i>
2.	<i>Нови Козјак</i>	<i>1</i>	<i>24</i>
3.	<i>Иланца</i>	<i>2</i>	<i>48</i>
4.	<i>Селеуш</i>	<i>1</i>	<i>24</i>
5.	<i>Јаношик</i>	<i>1</i>	<i>24</i>
6.	<i>Локве</i>	<i>2</i>	<i>48</i>
7.	<i>Николинци</i>	<i>1</i>	<i>24</i>
8.	<i>Владимировац-колонија</i>		<i>24</i>
<i>Укупно:</i>		<i>9</i>	<i>240</i>

*Кадровска основа рада*

*У овој радној години предшколским васпитањем и образовањем на територији општине Алибунар, обухваћено је на почетку године 545 полазника у 28 васпитних група.*

*У реализацији васпитно-образовног рада и остваривању циљева и задатака у установи је ангажовано 58 радника и то:*

- Директор.....1*
- Секретар .....1*
- Васпитачи .....36*
- Медицинске сестре .....4*
- Радници у кухињи .....3*
- Спремачице .....8*
- Сервирка .....1*
- Економ .....1*
- Административни послови .....2*
- Педагошки асистенти .....4*

*Сви кадрови који су ангажовани за рад са децом су квалификовани и стручно оспособљени за васпитно-образовни рад са децом, што је веома значајно за успешну реализацију. Урешењем и оплемењивањем простора у којем бораве деца, васпитачи и медицинске сестре васпитачи, настоје да створе подстицајну средину која пружа оптималне могућности за њихов раст и развој.*

Број васпитних група и деце је следећи:

Врсте услуга	Број васпитних група	Број деце
Јаслени узраст	4	85
Обданишних група	11	
Припремних предшколских	13	

Облици рада са децом

		ОБЛИЦИ РАДА						
		Целодневни 1-3		Целодневни 3-7		Полудневни 3-7		
Редни број	Објекат	Број група	Број деце	Број група	Број деце	Број група	Број деце	Време рада објекта
1.	Алибунар	1	16	3	60	2	26	
2.	Банатски Карловац	2	42	4	137	2	37	
3.	Владимировац	1	27	2	53	2	29	
4.	Добрица					1	18	
5.	Нови Козјак					1	6	
6.	Иланца					2	22	
7.	Селеуш					1	19	
8.	Јаношик					1	6	
9.	Локве					2	28	
10.	Николинци					1	19	
11.	Владимировац колонија							
УКУПНО		4	85	9	250	15	210	

Свега : облици рада, број група и број деце:

Редни број	ОБЛИЦИ РАДА	БРОЈ ГРУПА	БРОЈ ДЕЦЕ
1.	Јаслени узраст	4	85
2.	Целодневни боравак	9	250
3.	Полудневни боравак	15	210
УКУПНО:		28	545

*Језици на којима се изводи васпитно-образовни рад:*

<i>ЈЕЗИК</i>	<i>БРОЈ ГРУПА</i>	<i>БРОЈ ДЕЦЕ</i>
<i>Српски језик</i>	<i>22</i>	<i>455</i>
<i>Румунски језик</i>	<i>4</i>	<i>60</i>
<i>Словачки језик</i>	<i>1</i>	<i>6</i>
<i>Језици мешовите групе</i>	<i>2</i>	<i>24</i>
<i>СВЕГА:</i>	<i>29</i>	<i>545</i>

#### *4. Понуда програма и услуга*

##### *1. Програм неге и васпитања деце узраста до 3 године*

*Васпитно-образовни рад са децом узраста до три године остварује се на основу садржаја датих у општим основама предшколског програма – основа програма неге и васпитања деце узраста до три године. Рад са децом јасленог узраста обухвата: просветно здравствену заштиту, негу и васпитне активности, као и рад са породицом и оплемењивање средине.*

*Услови рада у јаслицама*

*У објекту у Алибунару смештено је 16-торо деце од 1-3 године у једну групу.*

*Васпитни рад реализује 1 медицинска сестра-васпитач и 1 васпитачица.*

*Простор јаслица чине једна велика радно-спаваћа соба, једно купатило и засебна трпезарија прилагођена њиховом узрасту.*

*У објекту у Владимировцу смештено је 27-ро деце узраста од 1-3 године у једну групу. Васпитни рад реализују 1 медицинска сестра-васпитач и 1 васпитачица.*

*Простор чине радно-спаваћа соба повезана са купатилом и трпезаријом прилагођеном узрасту деце.*

*У објекту у Банатском Карловцу, смештено је 42 деце у две групе. Васпитни рад реализују 2 медицинске сестре-васпитачице и 2 васпитачице. Простор чине радне и спаваће собе са купатилом.*

Облици сарадње са родитељима које примењујемо у јаслицама су:

- Свакодневни индивидуални контакти са родитељима, приликом довођења и одвођења детета – размена информација.
- Информативни панои – актуелне информације о деци и дешавањима у групи, краћи едукативни текстови о дечијем развоју, здрављу и сл.
- Родитељски састанци – разматрање актуелних информација и презентовање стручних тема о дечијем развоју.
- Портфолио детета, бележница коју попуњавају деца, родитељи и васпитачи.
- Активно учешће родитеља у групи за време адаптације и учешће у креативним радионицама које организују васпитачи.
- Учесће родитеља у прикупљању разноврсних материјала за рад.

### Оплемењивање животног простора

Оплемењивање животног простора у јаслицама подразумева активности које се континуирано спроводе током године. Простор за боравак деце обогаћује се играчкама, риквизитима за игру, дечијим продуктима, фотографијама деце. Јаслице располажу играоницом са риквизитима за игру и подстицање моторичког развоја деце – пластичним тобоганима, клацкалицама, струњачама, сунђерастим ваљцима, кућицама-скривалицама. Уређењу простора посвећује се значајна пажња, тако да је он топао, пријатан и прилагођен потребама деце.

2. Програм предшколског васпитања и образовања од 3 до укључивања у програм припреме за школу

### Организација рада

Број васпитних група овог узраста зависи од броја уписане деце за одређене узрастне групе. Деца су распоређена у зависности од узраста у следеће групе: млађу, средњу, и старију групу. Понегде су то и мешовите групе због недостатка простора. Сваку групу воде по 2 васпитача, који заједно осмишљавају, организују и реализују активности са децом. Све наведене групе су на целодневном боравку у установи, у трајању од 10 часова. Радно време целодневног боравка у установи је од 08 часова до 16 часова, прилагођено потребама родитеља.

### Програмски модели

- У нашој предшколској установи програм васпитно.образовног рада са децом од 3 до 5,5 година се реализује применом модела Б. Планирање у највећој мери зависи од способности и креативности васпитача. Посматрање и праћење развоја и напредовања деце је сегмент у који су укључени сви који су непосредно укључени у рад са децом. Васпитачи на основу посматрања деце и праћење њиховог развоја креирају читаве системе активности и тако позитивно утичу на њихов развој.
- Отвореност према породици је нешто чему се поклања пажња- члановима породице нуде се различите могућности у укључивање у живот установе, како би је деца и родитељи заиста доживели као продужетак и допуну породичног живота. Родитељи дају васпитачима корисне информације о развоју, потребама и интересовањима свог детета (попуњавање упитника), свакодневно комуницирају са васпитачима, учествују у активностима, креативним и едукативним радионицама, доносе материјал за рад, заједнички организују и одлазе са децом на излете и посете.

### Простор

Објекти предшколске установе прилагођени су узрастним карактеристикама деце, отворени простори за креативне игре и стваралачке процесе. Распоред простора, уређење радних соба, ходника, дворишта и осталог простора, оплемењивање продукцијама дечијег стваралаштва подстицајно делује на децу. Васпитачи поштујући потребе деце и уз помоћ родитеља креирају изглед радних соба, уз уважавање основних принципа уређења радне собе садрже центре интересовања који су опремљени дидактичким материјалом, средствима за рад, играчкама, тако да чине пријатан и подстицајан амбијент за боравак деце.

Ради лакше организације живота у вртићу, у свим објектима постоји оквирни временски распоред активности. Ритам дана у вртићу предвиђа смену динамичних и мирнијих активности пратећи потребе и ниво активитета деце, остављајући деци довољно дуге интервале у којима се не нарушава континуитет слободне игре. Такође, се смењују активности у којима васпитач преузима улогу водича и креатора, и оне у којима се васпитач након позивана игру повлачи у улогу посматрача, спреман да подстакне, прошири и оплемењивањем интервенцијама спонтану дечију игру.

Активним боравком на отвореном простору, уз осмишљене активности, ширимо опсег могућности за упражњавање природних обликакретања и негујемо природну потребу деце за динамиком насупрот пасивизацији деце у затвореним просторима.

Дечији развој и напредовање прати се на различите начине, коришћењем различитих метода и техника. Постојање индивидуалних и групног портфолија омогућује деци активно учествују у документовању сопственог развоја, а представља још један од расположивих начина информисања родитеља о напретку деце.

### Режим дана

06,00-08,00 – Пријем деце – окупљање

08,00-08,30 – Доручак

08,30-11,00 – Васпитно-образовни рад са децом по моделу Б.

11,00-12,00 – Ручак

12,00-14,00 – Поподневни одмор

14,00-16,00 – Ужина и одлазак кући

### 3. Припремни предшколски програм

Ове школске године у припремни предшколски програм уписано је деце, на основу чега је формирано 13 припремних група. Припремни предшколски програм остварује се у 3 увртића и 7 стручних група при месним школама. Услови за боравак деце се из године у годину унапређује у складу са расположивим средствима. Радне собе и остали простор вртића који је деци на располагању опремљен је намештајем, разноврсним материјалима, играчкама и дидактичким материјалом.

### Како се припремамо за школу?

Радећи по моделу Б, васпитачи планирају велики број разноврсних активности које покривају све аспекте развоја детета, примењујући у раду различите методе рада, разноврсна средства и материјале. У планирању садржаја и активности, руководимо се уоченим интересовањима и потребама деце, доводећи их у везу са постављеним циљевима развоја и учења.

Код деце развијамо способности за самостално учење, рад и стваралаштво. Организацију простора, времена и васпитно-образовног рада, прилагођавамо потребама и израженим карактеристикама деце и потребама родитеља. Настојимо да границе простора у којима бораве деца што више померимо ка ресурсима у локалној заједници: игралиштима, парковима, рекреативним центрима,. Да деци обезбедимо боравак на свежем ваздуху, да радну средину опремимо тако да деци буде присна и функционална.

У васпитно-образовном раду примењујемо активне методе учења: манипулисање предметима, систематско посматрање, експериментисање, учење путем откривања. Имајући у виду да је игра за дете прешколског узраста животна потреба од великог значаја, трудимо се да све што радимо за децу буде игра, забава, интересантно, неоптерећујуће и подстицајно.

Децу припремамо за школу тако што подржавамо и подстичемо њихов природни развој, односно развијамо оне функције које су од непосредног значаја за усвајање школских знања и вештина. Да бисмо деци приближили начин рада који се практикује у школи, користимо наставне листове и часописе за децу предшколског узраста, сликовнице и књиге за децу. Децу упознајемо са словима и бројевима у оној мери у којој су заинтересована за њих и на оном нивоу који су деца способна да савладају.

Додатни и посебни облици рада

Енглески језик

Учење енглеског језика организује се за децу у вртићу. Стручни предавачи раде са децом узраста од 4-7 година, два пута недељно по 30 минута, у оквиру редовних активности. Циљ програма је да деца кроз игру и забаву савладају неке елементе страног језика у периоду када лакше уче ову врсту садржаја. Родитељи који желе да њихова деца уче енглески језик, овај програм посебно плаћају.

### *Инклузивноваспитно-образовни рад*

*Наша предшколска установа је и до сада укључивала децу са сметњама у развоју у редовне групе, трудећи се да у складу са својим могућностима (стручним кадром), и условима рада одговори на њихове специфичне потребе у највећој могућој мери. Увођењем инклузије у васпитно-образовни систем, рад са децом са сметњама у развоју, децом из осетљивих друштвених група и надареном децом, добио је јасније дефинисане оквире. У установи је формиран тим за инклузивно васпитање и образовање, као и тимови за подршку појединачном детету којем је потребна додатна подршка. Установа остварује сарадњу са интересорном комисијом чији је задатак да изврши процену потреба за додатном здравственом, социјалном и образовном подршком детету.*

*Приликом уписа у предшколску установу, уколико је породица спремна за то, заједнички планирамо укључивање детета у групу: време поласка у вртић, дужину боравка, потребна прилагођавања. У случајевима када родитељи нису приликом уписа назначили постојање тешкоће у развоју детета, а оне се током детета у групи испоље, настојимо да пажљиво и тактично иницирамо размену информација, како би смо предузели кораке који су у најбољем интересу детета.*

*Планирање рада са дететом којем је потребна додатна подршка у развоју, засновано је на резултатима систематског праћења развоја детета, а циљеви и задаци се постављају на основу тренутних могућности детета и усмерени су на остваривање најбоље могуће укључености детета у васпитно-образовни процес.*

### *Сарадња са породицом*

*Укључивање чланова породице у живот и рад деце у вртићу од великог је значаја, како за богаћење процеса учења у радној соби, тако и за надоградњу интересовања и учења код куће. Чланови породице су особе које детету пружају свакодневну пажњу, васпитање и учествују у одлучивању о питањима која су значајна за дететов живот. Зато се трудимо да сарадњи са породицама посветимо велику пажњу, да је стално унапређујемо и изналазимо начине за укључивање породице у све аспекте програма. У темељу сарадње са породицом уграђујемо разумевање, прихватање различитости, охрабрење и подстицање базичне везе коју дете има са својом породицом.*

Облици сарадње са породицом коју негујемо и развијамо:

- Боравак родитеља у групи током периода адаптације детета на вртић – овај вид укључивања породице нарочито је заступљен у јаслицама и у случајевима када дете теже прихвата остајање у вртићу, родитеље подстичемо да првих дана боравка у вртићу буде уз своје дете и олакшају му упознавање новог окружења и нових лица.
- Индивидуални разговори са родитељима
- Редовни родитељски састанци (најмање 4 у току године)
- Анкете за родитеље у циљу прикупљања података о потребама интересовањима детета и породице
- Индивидуални саветни рад са родитељима
- Боравак родитеља у групи – заједничке посете, шетње, излети
- Учешће родитеља у прикупљању дидактичког и другог разноврсног материјала потребног за реализацију појединих активности
- Информисање родитеља и комуникација путем табли за родитеље
- Упознавање родитеља са продукцијом дечијег стваралаштва – изложба дечијих радова
- Продајне изложбе дечијих продуката
- Помоћ родитеља око организовања и припрема приредби

Пратећи сарадњу са родитељима кроз полугодишње и годишње извештаје, примећујемо да она на крају сваког наредног извештајног периода заузима све више простора и да облици овог рада постоје све више и боље. Неким родитељима је потребан само мали подстицај да би се потпуно посветили заједничком раду у вртићу. Они настављају да долазе, размишљају о ономе што се овде дешава, сами смишљају и нуде нове облике сарадње.

Сарадња са друштвеном средином

Локална друштвена заједница има посебну улогу у стварању одговарајућих услова за успешно остваривање циљева институционалног васпитања и образовања предшколске деце. Деца из дечијег вртића могу да окупе децу из своје средине приликом разних свечаности, изложби дечијих радова, такође могу да изводе свој програм у друштвеним просторијама локалне заједнице.

Сарадња са друштвеном средином реализоваће се на нивоу месне заједнице, радних организација у оквиру насељеног места и општине у целини. Вртић се труди да сарађује са установама у окружењу, са фирмама, удружењима и појединцима и да је проширује и обogaђује новим садржајима. Посете сеоској библиотеци, дому здравља, дому културе, железничкој станици..

Сарадња са основном школом:

- Информативно – упутство у везиса уписом и информације о школи, размене информација о детету и његовим навикама и будућем школском окружењу
- Заједничке активности – периодична дружења са школском децом и учитељима ради стицања позитивних искустава према школи, приредбе које деца припремају другој деци, спортске игре, узајамне посете, заједнички часови предшколаца и првака који се реализују у основној школи, дружење са учитељима, заједничке акције деце, васпитача, учитеља и родитеља ( излети, уређење простора, играонице, радионице...)
- Стручне размене

Културно-јавне манифестације

- Обележавање дана јесени
- Дечија недеља
- Слава вртића
- Рођендан вртића
- Долазак Деда Мраза
- Представе
- Дан жена 8. Март
- Изложбе

Основна начела, којима ћемо се у програмирању активности и садржаја целокупне делатности вртића руководити, односе се на :

- Активности детета у васпитном процесу
- Јединство васпитања и неге детета
- Флексибилност схватања програмских садржаја, односно њихово прилагођавање узрастним карактеристикама групе, саставу групе, специфичностима ситуације, објекта, особеном ритму развоја сваког појединог детета
- Схватање да је игра потреба детета, важна за развој њихових социјалних и креативних способности

Обележавамо : „Дан вртића, дечију недељу, националне и верске празнике, нову годину, дан јесени, дан зиме, дан пролећа, дан жена-осми март, и друге значајне датуме кроз радионице, приредбе и друге манифестације.

План рада израђен по месецима и темама

Септембар : ОПЕТ СМО НА ОКУПУ

- Мој вртић, моја соба и друштво
- За игру је потребна слога
- Стигла нам је плодна јесен
- Наша правила

Октобар : СВЕ ОКО МЕНЕ СЕ МЕЊА

- Дечија недеља
- Све лепе дарове јесен нам је дала
- Лишће шушти, вода пљушти
- Крећемо се у разним правцима

*Новембар : ОТКРИВАМО И ИСТРАЖУЈЕМО СВЕТ ОКО СЕБЕ*

- Животиње у мом дворишту
- У шуми и бари јесен је стигла
- Геометријски облици
- Графо-моторичке вежбе

*Децембар : МЕСЕЦ РАДОСТИ И ПРАЗНИКА*

- Обичаји моје баке
- Разиграни дани у коју играју
- Шта чине мерила?
- Новогодишња чаролија

*Јануар : ЗИМА,ЗИМА ЕПА ШТА ЈЕ'?*

- Ево зиме, ево снега и по њима разних трагова
- Обележавање дана Светог Саве

*Фебруар : ИСТРАЖУЈЕМО И ОТКРИВАМО*

- Растављам и састављам речи
- Откривамо свет науке и уметности
- Земљо моја, (Дан државности 15-16.02.)
- Улазимо у свет бројева

*Март : РОДИЛА МЕ МАЈКА*

- Осећам својим телом
- Како сам дошао-ла на свет (8. Март)
- Шта све може моје тело ?
- Пумпа која живот значи (дан пролећа 21.03.)
- Треба знати здравље сачувати (недеља здравих уста и зуба)

*Април : ПРОЛЕЋЕ СЕ БУДИ ВЕСЕЛИ СУ ЉУДИ*

- Априлилили, изокренуте приче ( дан здравља 07.04.)
- Биљке и животиње у пролеће
- У селу и у граду (дан планете Земље 22.04.)
- Зека је стигао и шарена јаја доноси
- Обележавање недеље безбедности у саобраћају

Мај : ПОЗВАО ЈЕ МАЈ СВЕ БУБЕ НА ЧАЈ

-Кад порастем бићу...( дан ватрогасаца 04.05.)

-Ја, мама и тата, то је породица (дан породице 15.05.)

-На ливади у мају ( дан спорта 25.05.)

-Здрава храна сваког дана

Јун : ДЕТИЊСТВО ОСЕЋАЊА ВРЕДИ

-У сусрет школи (06.-10.06.)

-Довиђења драги васпитачи (13.-15.06.)

Предшколски програм се доноси на неодређено време, а по прибављеном мишљењу савета родитеља са седнице савета родитеља од 18.03.2019.г.

БРОЈ: 116-2/2019

ДАТУМ: 27.03.2019.г.

Председник Управног одбора



Др Миленко Ратковић

## САСТАВНИ ДЕО ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ЈЕ И ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

### ЗАДАЦИ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ ДЕЦЕ ОД НАСИЉА

Заштита деце од насиља у образовно-васпитним установама јесте сложен процес у коме учествују свизапослени, деца, родитељи/старатељи, као и локална заједница. Стварање услова за безбедно одрастање и заштита деце од насиља је приоритетан задатак образовно-васпитних установа и свих институција које се баве децом.

Основна заданошења Програма радатима за заштиту деце од насиља чине Општина и Општина за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, Посебни протокол за заштиту деце од насиља у образовно-васпитним установама и Акциони план за заштиту деце од насиља у предшколској установи "Чаролија" Вршац. Акциони план садржи све циљеве и задатке које Установа треба да испуњава у циљу превенције насиља и интервенције у случајевима насиља над децом, као и дефинисане улоге и одговорности свих укључених у процес заштите.

Програм заштите деце од насиља представља конкретизацију активности и садржаја усмерених на неговање позитивне климе и добрих односа у Установи и односима свакодневног живота у породицама. Циљеви:  Стварање безбедне средине за живот и рад деце;  Стварање и неговање климе приhvатања, уважавања и толеранције;  Подизање нивоа свести и повећавање осетљивости запослених како бимо могли да препознају насиље, злостављање и занемаривање;  Промена културних и друштвених норми, стереотипа и предрасуда које подстичу насиље над децом.

### Програм заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања

#### 1. ИНФОРМИСАЊЕ

- Упознавање деце и родитеља са појмом и облицима насиља - Упознавање са схемом деловања (предузимање корака, обавезе, протоци информација) - Упознавање родитеља са правним актима, начинима реаговања у ситуацијама насиља, појавама насиља...
- Медицинске сестре - Васпитачи - Стручни сарадник - Чланови тима
- Игре, активности, радионице, родитељски састанци, илустровани и писани материјали - Упознавање са схематским приказом корака у превенцији и интервенцији (пано из родитеља) - Родитељски састанци
- Закон - Посебни протокол - Стручна литература

Током године

#### 2. ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

- Правила понашања у групи - Подизање нивоа свести деце о проблемима насиља
- Формирање ставова, развијање толеранције, приhvатања, разумевања...
- Медицинске сестре - Васпитачи - Стручни сарадник
- Израда кућног реда (са децом, родитељима) - Игре, активности, радионице, дружења, посете - Дружење деце и родитеља - Заједнички излети
- Учионица добре воље - Подстицање дечјег самопоштовања - Буквар дечјих права

Током године

#### 3. АКТИВНОСТИ СА ПОРОДИЦАМА

- Развијање осетљивости родитеља за проблеме деце и подстицање узајамног поверења

- Медицинске сестре - Васпитачи - Стручни сарадник
- Састанци - Радионице - Дружење деце и родитеља
- Стручна литература: - Информисање родитеља о карактеру деце - понашања -
- Развијање деце јесликe о себи - Сарадња, динамика и исход сукоба -
- Стилови понашања у конфликтима - сукобиз различитих улога -
- Конструктивно решавање сукоба

Током године

#### 4. ПРОДУКТИ РАДА С ДЕЦОМ

- Прављење плаката, лифлета, збирки порука - Дечји искази - ставови о насиљу:
- Важно је реаговати - Питајте децу, саслушајте децу... - Неповређујем никога -
- нетучем, неругам се, избегавам... - Помажем слабије од себе - Исти, а
- различити - дружим се - Знајте да се извиним - Умем да поднесем пораз
- Васпитачи - Стручни сарадник
- Продукти радионица, разговора, игара
- Стручна литература из области ненасилне комуникације

#### 5. ЕВАЛУАЦИЈА

- Евидентирање превентивних мера и
- ефеката сузбијања разних облика насилничког понашања -
- Евидентирање случајева -
- Евидентирање сарадње са другим институцијама које се баве заштитом деце од насиља
- Медицинске сестре - Васпитачи - Стручни сарадник - Члановима
- Евиденција у дневницима рада - Евиденција струч. сарадника - Евиденција тима

Током године

НАПОМЕНА за време трајања пандемије радиће се по препорукама  
МИНИСТАРСТВА КРИЗНОГ ШТАБА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.